

ΠΟΛΥΧΡΗΣΤΙΑ ΤΗΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΟΣ.

Εἰς τὰς θερμὰς καὶ εὐκράτους χώρας τῆς γῆς, εὐρίσκουσι τερπνὴν κατοικίαν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ἄλογα ζῷα, καὶ θαφιλῇ θερμασίαν ὅλων τῶν χρεῶν καὶ ἐπιθυμιῶν αὐτῶν· ἀλλ' ὅπου ὁ χειμὼν ἔρχεται μετ' ἑρμοκρασίαν κάτω τοῦ σημείου, ἐν ᾧ τὸ ὕδωρ παγώνει, ἡ σκηνὴ μεταβάλλεται ἐς ὀλοκλήρου. Τότε ἡ γῆ μετὰ τῶν ὑδάτων αὐτῆς ταχέως ἐνδύεται μετ' ἁλὶ καὶ μετὰ πάγον, τὰ δένδρα καὶ οἱ θάμνοι γίνονται ἀφύλλα, φαίνοντα πανταχοῦ ὡς μαρμαριμένα σκελετὰ, — ἀναρίθμητα πλήθη ζώων, εἴτε διὰ τὸ δριμύ φύχος, εἴτε δι' ἐλλείψιν τροφῆς, χάνονται εἰς τὴν χιόνα, — ἡ φύσις φαίνεται ἀποθνήσκουσα ἢ νεκρά. Τὸ ἀνάπαλιν συμβαίνει ὅταν ἐπιστρέψῃ τὸ ἔαρ, τουτέστιν ὅταν ἐπιστρέψῃ ἡ θερμότης. Ἡ γῆ πάλιν γυμνοῦται καὶ μαλακύνεται, οἱ ποταμοὶ ῥέουσιν, αἱ λίμναι καθίστανται πάλιν ὑγρὰ κάτοπτρα, αἱ θερμαὶ βροχαὶ περιθάλλουσι τὴν βλάστησιν, ἥτις πανταχοῦ καλύπτει τὸ ἔδαφος μετὰ κάλλος καὶ ἀφθονίαν. Ὁ πρὸ μικροῦ ἀδρανῆς ἄνθρωπος ἀνακαλεῖται εἰς πολλὰ χρεῖα· οἱ δὲ ὕδατος τροχοὶ αὐτοῦ πανταχοῦ ἐνεργοῦσιν, αἱ λέμβοι τοῦ εἶναι πάλιν ἐπὶ τῶν διωρῶν καὶ ῥυάκων, οἱ πολυάσχολοι στόλοι τῆς ἐμπορίας ἐξέρχονται εἰς τὸ πέλαιον· τὰ πτηνὰ πληροῦσι παμπληθεῖ τὸν οὐρανὸν, καὶ οἱ ἰχθύες ὡσαύτως τὰ ὕδατα, καὶ πᾶν μέρος τῆς γῆς βρῖει ἀπὸ ζωῆς καὶ εὐφροσύνης. Πολλοὶ θεωροῦσι τὰς μεταβολὰς ταύτας τοῦ καιροῦ ὡς ἂν ὁμοιάζον τὰς ἐκ διαδοχῆς θέσεις περιστρεφομένου τροχοῦ, ἐξ ὧν ἡ μία ἀναγκαίως ἐπιφέρει τὴν ἄλλην· μὴ στοχαζόμενοι ὅτι ἡ ἀπλὴ περιστάσις τῆς μεταβολῆς τῆς θερμοκρασίας προξενεῖ ἅπαντα. Ἄλλ' ἂν τὸ φύχος τοῦ χειμῶνος ἔλθῃ παραπολὺ πρόωκα, ἐπιφέρει ἀνελλιπῶς τὴν χειμερινὴν πρόσοψιν, καὶ ἂν ἡ θερμότης ἔλθῃ πρόωρα κατὰ τὸ ἔαρ, ἐκτείνει τὴν κάλκα καὶ τὸ ἄνθος, τὰ ὅποια ἡ ἐπιστροφή τοῦ παγετοῦ θέλει ἐξάπαντος ἀφανίσει. Σπῆρος σπειρόμενος ἐν τῷ μέσω τοῦ χρυστάλλου ποτὲ δὲν ζωογονεῖται.

Καὶ περὶ κλιμάτων δέ· αἱ γῆναι ὕλαι, αἱ συγκροτοῦσαι τὸ ἐξώτερον τῆς ἡμετέρας σφαίρας, καὶ διὰ τοῦτο ἐμβαίνουναι εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ χώματος, δὲν διαφέρουν εἰς διάφορα πλάτη· εἰς τὸν ἰσημερινὸν, φέρ' εἰπεῖν, καὶ ἐγγὺς τῶν πόλων. Ὅτι λοιπὸν κατὰ τὰς δύο θέσεις παριστάνει μεγαλητέραν διαφορὰν ἢ πρόσοψιν τῆς φύσεως παρ' ὅσην τὸ ἐτήσιον θέρος καὶ ὁ χειμὼν τοῦ αὐτοῦ τόπου, προέρχεται ἀπλῶς ἀπὸ τὴν μόνιμον τῆς θερμοκρασίας ἀνισότητά. Ἄν αὕτη δὲν ὑπῆρχε, τὰ αὐτὰ φυτὰ ἡμπόρουσαν νὰ βλαστάνωσιν εἰς ὁμοιότητάς τὰς θέσεις, καὶ τὰ αὐτὰ ζῷα ἡμπόρουσαν νὰ εὐρίσκωσι κατάλληλον τροφήν. Ἀλλὰ τώρα, εἰς τὴν μίαν, δηλαδὴ ὅπου ὑπάρχει ἀφθονὸς ἡ θερμότης, βλέπομεν τὸ μεγαλοπρεπὲς θέαμα ἀδιακόπου τροπικῆς καρποφορίας· τὴν γῆν ἐσκεπασμένην μετὰ πολυποίκιλα καὶ ὕλημανοῦντα φυτὰ, ἀκόμη καὶ τοὺς σκληροὺς βράχους

εὐθάλειαν περιβεβλημένους, ἴσως τὸ κλῆμα τῆς ἀμπέλου μετὰ τοὺς πορφυροὺς αὐτοῦ βότρυας. Ἐν τῷ μέσω τῆς σκηνῆς ταύτης ἡ ζωικὴ ὑπαρξίς εἶναι οὐχ ἥττον ἀφθονος, καὶ πολλὰ εἶδη ζώων ἔχουσι κάλλος ἐξάισιον. — τὰ πτηνὰ, φέρ' εἰπεῖν, μετὰ πτερὰ τόσον λαμπρὰ ὥσιν τὰ στιλπνότερα τῶν ἀνθέων. Ὁ θερμὸς ἀὴρ εὐωδιά ἀπὸ τὰς ἀρωματικὰς βοτάνας, — ὁ οὐρανὸς καὶ τὰ νέφη ἔχουσι πολλάκις χρώματα ἐφάμιλλα τῶν τῆς ἱριδος, καὶ οἱ ἀνθρώπιοι κάτοικοι εὐδαιμονοῦντες καλοῦσι τὸν τόπον παράδεισον. — Ὅπου δὲ ἡ θερμότης αἰετοῦται, ἔχομεν τὸ φοβερὸν θέαμα τῆς πολιτικῆς ἀκαρπίας, γυμνοὺς βράχους ἢ ὄρη, ἀντὶ εὐκάρπων ἀγρῶν· τὸ ὕδωρ πανταχοῦ σκληρὸν καὶ στερεόν, ἀνευ βροχῆς, νέφους, ἢ δρόσου, ὀλίγας κινήσεις πλὴν τῆς ἐνθεν ἀκείθεν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὠθουμένης χιόνος· τὴν φυτικὴν ζωὴν μόλις ὑπάρχουσαν, καὶ τότε μόνον εἰς ἐσκεπασμένους τόπους ἀπέναντι τοῦ ἡλίου — καὶ ἀντὶ τῶν πολυειδῶν φοινίκων καὶ ἄλλων δένδρων τῆς Ἰνδίας, τῶν ὁποίων ἐν μόνον φύλλον εἶναι ἀρκετὰ πλατὺ, ὥστε νὰ καλύψῃ ἀνθρωπίνην κατοικίαν, εὐρίσκονται θάμνοι μόνον, καὶ δένδρα ἔχοντα τρίχας μᾶλλον παρὰ φύλλα. Τὸν δὲ χειμῶνα τῶν κλιμάτων τούτων, κατ' ὃν ὁ ἥλιος δὲν βλέπεται δι' ὀλοκλήρους μῆνας, ἐπαυξάνει τὴν φρίκην ἢ σκοτίαν καὶ ἡ φοβερά σιωπὴ, τὸ φύχος τὸ ναρκόνον πᾶσαν ζωὴν, καὶ παγόνον καὶ αὐτὸν τὸν ὑδράργυρον — συγκροτοῦντα ὅλα ὁμοῦ σκηνὴν, εἰς τὴν ὁποῖαν ὁ ἄνθρωπος δύναται μὲν νὰ διαπεράσῃ ἀπὸ εὐδαιμονέστερα κλίματα, ἀλλ' ὅπου δι' ὀλίγον μόνον ἐμπορεῖ ν' ἀφήσῃ τὴν προφύλαξιν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ πυρὸς, κατὰ τὴν ἡδύνατον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ καταβυθιστικῶν κώδων εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ὠκεανοῦ. Ὅτι δὲ ἡ θερμότης μόνον ἀπαιτεῖται διὰ νὰ καταστήσῃ τὰς νῦν ἐρήμους ταύτας χώρας ὡς τὰς τερπνοτέρας τῆς γῆς, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν νεωστὶ ἀνακαλυφθέντων ὑπὸ τὸ ἔδαφος λειψάνων ζώων καὶ φυτῶν ἅτινα πρότερον κατέκρινον αὐτάς, ὁμοίων ὡς ἐκεῖνα τὰ ὅποια τώρα δύναται μόνον νὰ ζῷσι πλησίον τοῦ ἰσημερινοῦ. Ἐνῶ λοιπὸν ὁ χειμὼν, ἡ ἡ προσωρινὴ ἀπουσία τῆς θερμότητος, δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὁ ἔκτος τῆς φύσεως, ἡ περὶ τοὺς πόλους μονιμωτέρα νάρκωσις ὁμοιάζει τὸν θάνατον αὐτῆς· ὅθεν δικαίως ἡ θερμότης ἐμπορεῖ νὰ λογίζεται ὡς ἡ ζωὴ ἢ ἡ ψυχὴ τοῦ παντός! Σημειώτεον πρὸς τούτοις, ὅτι ἡ θερμότης εἶναι ἡ μεγάλη ἐνεργὴς δύναμις εἰς πολυαριθμούς πράξεις τῆς χημείας καὶ τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας, καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς κραταιᾶς ἀτμοκίνητου μηχανῆς, ἥτις τώρα ἐκτελεῖ τὸ ἥμισυ τῆς ἐργασίας τῶν ἀνθρώπων.

ΒΛΕΠΩ ὅτι οἱ κακοὶ ἔχουσι τὸν μὲν παράδεισον ἐδῶ, τὴν δὲ κόλασιν ἐπειτα· καὶ ἐξ ἐναντίας, οἱ καλοὶ ἐδῶ μὲν ἔχουσι τὴν κόλασιν, μετὰ δὲ ταῦτα τὸν παράδεισον. Ὁ πλοῖσιος εἶχε τὰ ἀγαθὰ τοῦ εἰς ταύτην τὴν ζωὴν, καὶ ὁ Λάξαρὸς τὰ δεινὰ· ἀλλὰ τώρα ὁ Λάξαρὸς ἀναπαύεται, καὶ ὁ πλοῖσιος βασανίζεται. Ἐγὼ λοιπὸν δὲν θέλω φθονῆσαι τὴν εὐτυχίαν τοῦ κακοῦ, οὐδὲ θέλω σκανδαλισθῆναι εἰς τὴν θλίψιν τοῦ δικαίου.